

Десет граждански кампании

за разрешаване на екологични проблеми

Автор: Надежда Максимова, Данита Заричинова, Йорданка Динива

16.05.2016

Този документ е изготвен по проект "Участие за природа", изпълняван от Българска фондация Биоразнообразие в партньорство с Екологично сдружение "За Земята" и Информационна мрежа Блулинк с финансиране в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. <http://ngogrants.bg>. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Българска Фондация Биоразнообразие и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на

Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

Въведение

Проект „Участие за природа“ има за цел да насърчи включването на НПО, граждански инициативи и местни общности в процесите на взимане на решения и формулиране на политики в сферата на опазването на околната среда. За да подкрепим този процес на местно равнище, екип от проекта и ангажирани експерти се включиха с координационна и експертна подкрепа в разрешаването на редица казуси в цялата страна.

Казусите бяха подбрани след провеждане на конкурс за гражданска активност „Участие за природа“. Благодарение на него идентифицирахме серия конкретни казуси, които проекта да подкрепи, както и повтарящи се екологични проблеми, които местни инициативни групи, граждани или НПО разпознават като значими. В допълнение, текущо получавахме сигнали и искания за конкретна експертиза по още случаи. Така, през периода на проекта осигурихме експертна подкрепа на близо 20 местни граждански обединения/доброволци/НПО в тяхната работа по конкретни екологични казуси в цялата страна.

Работихме по екологични проблеми като опазване и управление на горите (кв. Аспарухово, гр. Шипка), опазване на редки местообитания (понтосарматски степи край гр. Балчик, предвидени са изграждане на голф игрище, въздействие върху биоразнообразието върху Кресненското дефиле), изграждане на сметища (Самоков, Ракитница/Арнаутино), минна дейност (добив на волфрам в района на Велинград, златодобив в Крумовград), въздействие от туризма (Седемте рилски езера, Карадере, Иракли, Балчик), опазване на черноморието (Иракли, Карадере, Балчик), опазване на зелени градски площи (опазване на парк „Отдых и култура“ в град Пловдив), замърсяване на въздуха (Русе, Сливен, Бобов дол) и т.н.

В този документ са описани 10 от случаите, по които работихме заедно, за да има адем повече гласност, за по-голяма прозрачност на извършените дейности и за да предадем накратко свършеното до тук, за да работата да може да бъде продължена, а и НПО и групи със сходни проблеми да се възползват от описанието на предприетите стъпки за организиране на още граждански кампании.

Съдържание

Въведение	2
Регионално депо за отпадъци край с. Ракитница	4
Случаят Самоков – референдум заради сметище	6
Изгаряне на отпадъци в ТЕЦ Сливен и Бобов дол	10
Опазване на горите над гр. Шипка	12
Кампания за спасяване на парк „Отдых и култура“, гр. Пловдив	16
Планирано инвестиционно предложение „Изграждане на голф игрище „Момчил голф“ край Балчик	22
Опазване на горите над кв. Аспарухово, Варна	26
Доброволческа акция „Рилска мисия“	31
Да спасим „Карадере“	40

Регионално депо за отпадъци край с. Ракитница

Казус: Местна инициатива срещу изграждане на регионално депо за отпадъци в село Ракитница, община Стара Загора

За 6-те години борби с недомисления проект (финансиран с Европейски средства) местните жители и инициативният комитет са провели мероприятия на всички възможни фронтове - протести, подписки, съдебни дела. Но въпреки единната и неуморна позиция на жителите на село Ракитница срещу изграждането на депото в съседство с техния дом, община Стара Загора остава глуха за мнението на местните хора.

Местната инициативна група обаче продължава да се бори срещу проекта за депото. През май 2015 г. успява да проведе съвместни срещи между общински власти (кмета на с. Ракитница и кмета на Стара Загора) и жителите на селата Ракитница и Арнаутино и представители на екипа по проекта. Експертите по отпадъци от ЕС „За Земята“ предлагат и по-нататъшна консултация и подпомагане на местните структури (власти и граждани) относно политиките по отпадъците на национално и европейско равнище с цел намиране на най-удачен и устойчив вариант за справяне с отпадъците, без да се застрашават здравето, земеделието и природата в околността.

Снимки: *Общо събрание на с. Ракитница – обсъждане на сметището, 7.04.2015*

В рамките на проекта се провежда обучение на част от местната група за работа с медиите и публичната комуникация. Преди всяка местна гражданска акция акция се изпращат прессъобщения от името на коалицията „За да остане природа в България“. Експерт юрист консултира местните групи относно изготвянето на запитвания към институциите по ЗДОИ и изготвянето на стратегия за юридически действия от страна на местната инициатива. Започват и две нови дела – за отказ от достъп до информация и срещу решението за издаване на Комплексно разрешително за сметището.

Организира се и се внесе петиция до отговорните държавни органи относно незаконността на депото край Ракитница (април - юни 2015). Събрани са над 400 подписа.

Организирант се 3 прожекции на филма „Бунище Земя“, придружени с дискусии относно разделно събиране на отпадъци и домашно компостиране. Една от тях се случва в село Арнаутито и е последвана от инициране на [кампания за разделно събиране на отпадъци](#) Във втората прожекция в Стара Загора взимат участие представителите на РИОСВ – Стара Загора, както и представители на НПО и активни граждани.

Създава се и инициатива за нулеви отпадъци – Стара Загора с цел все повече граждани да събират разделно отпадъка от домакинствата си и да намалят до нула опаковките, които закупуват. За нея се прави фейсбук група за идеи и дискусии, свързани с намаляване на отпадъци.

За да се документира дългогодишната борба на инициативната група заснемме [документален филм](#) с помощта на екипа на предаването „Блогът на Мавракис“ по Телевизия Стара Загора, доброволци и експерти.

Кампанията на ИК Ракитница е един от финансираните финалиси в конкурс за гражданска активност „Участие за природа“.

Снимка: прожекция в Стара Загора

Снимка: заснемане на коментари към филм „Ракитница „Хората срещу боклука“

Случаят Самоков – референдум заради сметище

Казус: Местна инициатива срещу изграждане на депо за отпадъци, опит за провеждане на местен референдум

Инициативната група от град Самоков води дела с години срещу избора на площадка за новото регионално депо за битови отпадъци. След като в края на 2014 г. е загубено и последното дело, в условията на започване на строителните дейности на депото, се пристъпва към реализиране на съществуващата идея за инициране на местен референдум по Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

Формулиран е сленият въпрос за гласуване: „Трябва ли да бъде променено местонахождението на площадката за „Изграждане на регионално депо за отпадъци ПИ 65231.915.100 с обща площ 327024 м2 в землището на град Самоков” на общините Самоков, Костенец, Долна баня и Ихтиман?” и е създаден инициативен комитет за инициране на референдум.

След като инициативната група не получава отговор от община Самоков за предложението си за референдум, те стартират процедура по организиране на референдум. Активистите събират подписка в подкрепа на инициативата за провеждане на местен референдум. Екологично сдружение „За Земята“ помага в инициативата с разпространение на информация за подписката, както и с експертно мнение относно опасностите от изграждане на депо за отпадъци на неподходящо място, в което потенциално ще попадат и опасни отпадъци от домакинствата.

За два месеца групата успя да събере над 4 хиляди подписа, да ги обработи на електронен носител и да ги внесе в срок. Този брой отговаря на необходимия за инициране на местен референдум (10 % от имащите право на глас в общината).

Въпросът за референдума е разгледан на последната сесия на Общинския съвет (ОбС) преди изборите за местни органи на самоуправление през октомври 2015 г. Бяха представени становища на кмета и на 6 от комисиите на ОбС, който обявиха поставения въпрос за незаконосъобразен. В заседанието се изказаха почти всички членове на инициативната група, както и други граждани. Имаше много медии, вкл. и национални. Без нито едно изказване, въпрос или мнение, съветниците гласуваха единодушно, че отхвърлят предложението за местен референдум поради незаконосъобразност на въпроса. Седмица след публикуването на решението бяха подадени две жалби срещу него.

Двете жалби са подадени отделно, но са обединени в едно дело. Представителят на Софийска окръжна прокуратура поддържаше становище за неоснователност на жалбите, тъй като „има мотиви в решението и те са, че въпросът е незаконосъобразен“.

С решение №1058 от 29.12.2015 г. Административен съд – София оставя без разглеждане жалбата на Бойко Хаджийски, като прекратява производството по делото в тази му част, и отхвърля жалбата на Инициативния комитет за провеждане на местен референдум в община Самоков.

Съдът осъжда Бойко Хаджийски и Инициативния комитет за провеждане на местен референдум в община Самоков да заплатят на Общински съвет Самоков сумата от 1000 /хиляда/ лева разности по делото за адвокатско възнаграждение. Решението, в частта му, с която е оставена без разглеждане жалбата на Бойко Хаджийски и производството е прекратено, подлежи на обжалване в 7-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд. Решението в останалата му част е окончателно и не подлежи на обжалване. Решението в тази му част е обжалвано пред ВАС.

Законът за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление предвижда възможност отказът за провеждане на референдум от страна на общината да бъде обжалван и пред Областния управител и да бъде проискано Областният управител сам да насрочи референдума. Ето защо ИК внесе жалба срещу решението на ОбС, с което се отхвърля искането за провеждане на местен референдум. Отговорът на областния управител е издаден след приключване на съдебното дело и съдържа отказ от насрочване на местен референдум. С този последен отказ от страна на публичната власт ИК изчерпа всички

законови възможности за провеждане на местен референдум във връзка с мястото на депото. Остава единствено възможността ВАС да уважи жалбата на Бойко Хаджийски и да върне делото за повторно разглеждане от същия административен съд.

Изводите от този процес достигат до няколко основни „порока“ в българската местна власт и законодателство: Според натрупаният опит на инициативния комитет, ако дадена инициатива за референдум няма подкрепа от общинската власт, тя почти сигурно е обречена на неуспех, тъй като съществуват много точки на риск, където общинските съвети могат с пасивни или активни действия да доведат до провал инициативата. Законът за прякото участие на гражданите показва много несъвършенства и неясноти, които налагат да се стига до тълкуване от различни органи, което зависи от това кой го тълкува и какъв интерес защитава. Общинските съвети, областните управители и съдът разполагат с неограничени права да правят тълкувания и да дописват закона според своите преценки и интереси.

Въпреки това, инициативният комитет систематизира в [ДОКЛАД](#) целият си горчив опит в процеса на инициране на референдум и съдебните практики от заведените дела, които да послужат на подобни инициативи в други градове да избегнат потенциалните рискове. Случаят е включен и в журналистическо разследване за възможностите за гражданско участие в България.

За съжаление, регионалното депо е вече официално открито. По време на официалното откриване на регионалното депо се организира протестна акция с плакати, представящи проблемите на този проект.

След натрупания опит, Инициативният комитет участва активно в срещи за формулиране на предложения за формулиране на политики за управление на отпадъците съвместно с групи инициативи, борещи се срещу потенциално опасни за здравето, земеделието и туризма сметища. Подготвя се сигнал до Европейската комисия, описващ няколко случая на използване на европейски средства за изграждане на депа без всички необходими екологични оценки. В допълнение, Комитетът партнира на Българско сдружение за насърчаване на гражданската инициатива за формулиране на промени в Закона за пряко гражданско участие, така че референдумите да бъдат работещ и достъпен инструмент за гражданско участие.

Изгаряне на отпадъци в ТЕЦ Сливен и Бобов дол

Казус: Сигнал на граждани за опасност от изгаряне на отпадъци заедно с въглища в ТЕЦ

Експертите от екологично сдружение „За Земята“ получават сигнал от гражданин на Сливен, че на сайта на РИОСВ-Стара Загора има обява, че ТЕЦ-Сливен ще разширява дейността си, изгаряйки битови отпадъци заедно с въглищата и от „Топлофикация-Сливен ЕАД“. Фирмата иска да избегне извършване на оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), тъй като според проекта изгарянето ще се случва във вече съществуваща пещ и няма да има промяна в

технологията.

Снимка: www.publics.bg

Експерти по управление на отпадъци и еколози се заема със случая и подготвя [становище](#) към „Инвестиционно предложение на „Топлофикация Сливен“ ЕАД“, в което настояваме за пълна процедура по ОВОС заради изключително тежкото въздействие, което горенето на отпадъци ще има върху замърсяването на въздуха в Сливен. Доказано е, че в процеса на изгаряне на твърди битови отпадъци се образуват диоксини и фурани – част от голямото семейство на устойчивите органични замърсители (УОЗ), които са сред най-токсичните химикали, известни на науката. Световната здравна организация определя диоксините като канцероген от клас 1 – т.е вещества, за които е доказано, че са ракообразуващи за хората.

Няколко граждани на Сливен също подават възражение от свое име за инвестиционното предложение на „Топлофикация Сливен“, защото смятат, че „изгарянето на отпадъци ще има силно отрицателно влияние върху здравето на хората, върху атмосферния въздух, върху развитието на рециклирането и намаляването на отпадъците в община Сливен“.

Коалиция „За да остане природа в България“ изпращат прессъобщение и няколко сливенски медии отразяват случая.

В същото време излиза и обява в РИОСВ-Перник за инвестиционното намерение на ТЕЦ Бобов дол ЕАД за разширяване на производствената дейност - извършване на дейности по оползотворяване (R1 -изгаряне, R12 – предварително третиране и R13 - съхраняване) на неопасни отпадъци съвместно с основното гориво (въглища). Отново желанието е да не се прави процедура по ОВОС.

снимка: Wikipedia

Експертите на За Земята изпращат [становище](#) и към РИОСВ-Бобов дол за необходимост от такава процедура и за опасностите от горене на отпадъци.

Развитието на двата случая обаче са различни. РИОСВ-Стара Загора решава, че процедурата по ОВОС е необходима, заради „възможността от увеличаване на въздействието на инвестиционното предложение върху околната среда и здравето на хората“. Становищата на екологичните сдружения и местната общност са взети предвид.

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за

инвестиционно предложение Разширяване на производствената дейност, включваща дейност по оползотворяване/обезвреждане, чрез изгаряне на неопасни отпадъци съвместно с основното гориво(въглища) в скарна предкамера към енергиен котел ЕК2' в поземлен имот с идентификатор 67338.603.61, Южна промишлена зона, гр. Сливен,

възложител „Топлофикация - Сливен“ ЕАД, гр. Сливен,

РИОСВ-Перник обаче решава, че процедура не е необходима. За Земята подава [жалба](#) срещу решението и започва дело. Решението по делото тепърва предстои.

Опазване на горите над гр. Шипка

Това е случай, в който местните хора потърсиха експертите на Коалицията „За да остане природа“, за да им помогнат с опазването на горите край Шипка от сечи. Те си поставиха следните цели:

1. Да се започне процедура с научно обосновано и експертно подкрепено предложение за създаване на защитена територия в района, която да гарантира опазването не само на близките край града гори, но и на широклоистните гори във фаза на старост в полите на Балкана.
2. В горите, които се налага да бъдат провежани санитарни сечи, да не влиза тежка техника, да не се прокарват пътища и да се опази естествения подраст на гората. За целта да се използва животинска тяга, конструкции от влекачи и макари и този опит да послужи като пример за бъдещи сечи и почиствания в чувствителни горски масиви.

Кратко описание на казуса: През 2014 година в района на Димовец, град Шипка на мястото на първото показно противоерозионно залесяване в България, направено от френския лесовъд инж. Феликс Вожели през 1905 година, се провежда санитарна сеч от 10% прокарване на камионен път. Въпреки протестите на местните граждани пътят бива изграден. Прокарването на този път уврежда ландшафта, съществуващите горски пътеки и създава предпоставки за навлизане на вятър в горските култури. С цел възстановяване на щетите и недопускане на нови сечи биват събрани над 2600 подписа от местите хора. Междувременно през октомври 2014 силна буря уврежда гората в района на санитарната сеч и в съседен подотдел на близо 90%. Държавно горско стопанство „Казанлък“ иска да **изгради още един път** от около 800-900 м. за сваляне на дървостоя. Местните хора се опасяват, че пътят ще наруши ландшафта, ще увреди младите фиданки и представлява риск за от ерозионни мероприятия и нарушаване на водохващането по река Димовец, която е питейна за гр. Шипка. Също така ще бъде нарушена историческата стойност на мястото, което да сега е служело за учебников пример за противоерозионни мероприятия.

Затова местен инициативен комитет предприема широкомащабна кампания за недопускане на сеч с прокарване на тежкотоварен горски път. Искат този случай да послужи за прецедент за щадящо и природосъобразно ползване на горите без тежка

механизация, а с животинска тяга и под наблюдението на местни хора.

На 27 април 2015 г експерти от коалиция „За Да Остане Природа“ извършиха щателна теренна проверка съвместно с граждани от инициативната група гр. Шипка. Те изследват състоянието на горите, видовия състав и правят препоръки за стопанисване на горите.

Изводите са, че по отношение технологията на добив на дървесина не е целесъобразно прокарването на горски пътища през обекта поради рисковете от ерозия в следствие разрушаване на почвената покривка и унищожаване на растителността, промяна на водни течения и рисковете от запушване, увреждане на локално водохващане в р. Димовец, силно увреждане на подраста. Правят се препоръки за залесяване с местни и широколистни видове навсякъде, където това е възможно.

След няколко срещи и разговори между инициативния комитет, горското предприятие и горските институции със съдействието на общинските власти (кмет на Казанлък и кметството в Шипка), на проведена в община Казанлък среща на 14 май 2015 между заинтересованите страни, ДГС Казанлък се съгласява, да проведе нов търг с намаление на цената от 10% и удължаване на срока с 1 месец. Новите условия целят повишаване на привлекателността на обекта, предвид залагането на технологията с животинска сила. На 19 Май заедно с потенциален изпълнител (бригада, работеща с коне), експерти от коалицията „За да остане рприода“ и представители на местната инициативна група извършват оглед на обекта, при което се констатира възможност за извършване на добива с животинска сила. На 20 Май в отговор на открито писмо на инициативния комитет комисия от 4 институции посети гр. Шипка с цел запознаване на място с проблема.

Въпреки заявеното между страните съгласие, че най-важната задача е усвояването на дървесината в рамките на настоящата година без търсене на висока печалба, общият извод от тези срещи и преговори е, че всички представители на институции, обвързани със системата на горите, не разглеждат добива с животинска сила или въжена линия като алтернатива. Тяхно единствено и основно настояване е през обекта да бъде прокаран временен горски път.

Поради това, Инициативния комитет гр. Шипка организира протестна подписка, открито писмо, още огледи на веторвала и срещи със заинтересованите страни за обсъждане на проблема и намиране на решение. На 04.06.2015 по време на общоградска среща на хората от гр. Шипка местната общност потвърди желанието си за **недопускане на сеч с прокарване на път**, а търсене на алтернативни варианти, диалог и сътрудничество с отговорните институции и отговорните власти. Междувременно, с помощта на горски експерт и координаторите от ЕС „За земята“ е завършен анализа на възможностите за природосъобразно управление на гората в близост до град Шипка. Изготвеното [становище](#) е комуникирано с всички отговорни институции на местно ниво и представено на общността.

Инициативният комитет започва и положителна кампания с цел дългосрочно опазване на горите на основата на тяхната историческа стойност като място за първото залесяване в България. Изпратени са писма до френския посланик, научни академични среди и други заинтересовани държавни и общински институции. Създаден е проект за туристически маршрут „По пътя на Вожели“, касаещ първото залесително меротриятие.

В допълнение, с помощта на експерти по проекта и Коалицията „За да остане природа“ е разработено предложение и пълна научна документация за обявяване на нова защитена местност. Предложението е [внесено в МОСВ](#).

Резултат: След тримесечни преговори между Горското стопанство на Казанлък и Инициативен Комитет, гр.Шипка на 29.06.2015г. започва почистването на падналите и увредени дървета в източната част на местността Димовец над град Шипка с ползване на животинска тяга и без навлизане на тежка техника в гората при постоянно наблюдение от местни активни граждани и горски експерт. По време на развитието на тази кампания беше натрупан опит в комуникацията между местни граждани и структури на горските стопанства. Истината е че без страничен натиск – прессъобщения, граждански акции, търсене на подкрепа от научни и дипломатически кръгове, както и опосредстване на комуникацията чрез външни експерти, е много трудно да се възприемат нови практики и да се наложи

волята на общността.

Снимка: Почистване на повалени дървета с конска тяга, 29.06.2015

Кампания за спасяване на парк „Отдых и култура“, гр. Пловдив

Кампанията е показателна не само за усилията на група активни да опазят парковете, речната растителност и Natura 2000 защитени зони край Пловдив. Тази кампания олицетворява борбата за законност и прозрачност, сблъсъка между обикновените хора и тези, които следва да управляват в техен интерес и съблюдавайки законите.

Кратко описание на казуса:

През 2012г. Община Пловдив взима решение за застрояване на крайречна гора от около 650 дка, намираща се в парк „Отдых и култура“. Засегнатата територия съгласно действащия Общ устройствен план (ОУП) на общината е отредена за обществено озеленяване при допустимо застрояване от макс. 1%. Голяма част от нея попада в две защитени зони по екологичната мрежа „Натура 2000“ – „Река Марица“ и „Марица Пловдив“, и граничи непосредствено със защитена местност „Нощувка на малък корморан“ (изключително важно място за зимуване на тази защитена и рядка птица). Парк „Отдых и култура“ е в лошо състояние, тъй като не е бил поддържан. Община Пловдив ползва резултата от дългогодишната си безотговорност като основен аргумент за нуждата от „облагородяване“ на територията с редица спортни и атракционни обекти, както и за изграждане на съпътстваща инфраструктура. С изменението на ОУП се предвижда преотреждането на парка в зона „Спорт и атракции“, за която допустимото застрояване е 80%.

Така Пловдив е застрашен да изгуби значителна част от оскъдната си зелена система. При законово изискване за 20м² озеленени площи за публично ползване на гражданин, според официални данни реално съществуващата площ е ок. 10м². През последните 20 години около **30% от зелените площи в града са застроени.**

Същевременно, **официалните доклади на РИОСВ - Пловдив за качеството на атмосферния въздух** отчитат превишаване на пределно допустимите прагове за замърсяване с фини прахови частици. Европейската агенция за околна среда поставя Пловдив **между петте града в ЕС с най-замърсен въздух**. Унищожаването на крайградския парк ще повлияе негативно върху качеството на въздуха в града.

Обществената подкрепа за инвестиционните намерения на общината е спорна. По време на проведени обществените обсъждания доминиращото мнение е против. В хода на консултациите са **изразени редица отрицателни становища** на независими експерти, браншови организации (Съюза на ландшафтните архитекти), НПО (Зелени Балкани), политически партии (ПП Зелените), университетски преподаватели.

Основни закононарушения:

Реалното вредно въздействие върху защитените зони и територии не може да бъде преценено заради **липсата на екологични оценки на ОУП**, както и предвид **непълнотата и ниското качество на изготвените доклади за ЕО и ОС за изменението на подробния устройствен план (ПУП)**. Описаните действия на Община Пловдив са предприети в **противоречие с нормативните изисквания** и концепциите за устройствено планиране. В хода на процедурите са налице **множество груби нарушения на националното екологично законодателство, директивите на ЕС и Орхуската конвенция**. Мненията на обществеността

и експертите са игнорирани, вкл. и относно поемане на дългосрочен общински дълг за финансиране на проектите. Представеният казус представлява съвкупност от административни процедури със сложен фактически състав, проведени незаконосъобразно, които при завършване ще доведат до необратим, отрицателен ефект за пловдивските граждани.

Основните нарушения по казуса започват когато общината и Общинския съвет вземат решение за промяната на ОУП незаконно – с по-малко от изискуемия брой гласове.

РДНСК издават разрешително за строеж без необходимата екологична оценка. Първите сигнали за незаконен строеж са изпратени още в началото на месец юли 2015 г. Но РДНСК – Пловдив разпорежда извършване на проверка на територията на зоопарка едва на 11 август 2015 г. Тя се е провела в присъствие на представители на общината и на строителния надзор, но без да се уведомят заинтересованите страни и те не са поканени да участват в нея.

РДНСК не оповестява становището си по проверката незабавно, а се налага природозащитници и активни граждани да организират протестни акции на два пъти, за да изискат резултати от проверката. След месеци граждански протести и въпреки сигнали до държавни общински власти община Пловдив продължава да строи, без да е налице влязло в сила решение по оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС).

Междувременно активните граждани борещи се с незаконията по казуса се обръщат за помощ към Коалиция „За да остане природа“, кандидатстват и печелят конкурс по проект „Участие за природа“. С наградата се покриват серия съдебни разноси по делата и ангажиране на ПР специалист, който да спомогне за пробиване на информационното затъмнение относно проекта в парка. Екипът на проекта съдейства за работата с медии, организиране на акции и разпространение на информация.

Постига се и голяма **съдебна победа**: Пловдивски административен съд отменя решението на РИОСВ-Пловдив да не се извършва Екологична оценка за изменение на общия

устройствен план (ОУП) на града в границите на територията на спортен комплекс “Отдых и култура”. Административният съд категорично установява, че решението на РИОСВ- Пловдив не е мотивирано по адекватен начин, тъй като не е отчетено наличието на проект за изграждане на Втори гребен канал, попадащ в границите на изменението на ОУП. Екодирекцията не е спазила и задължителните разпоредби на ЗООС и ЗБР, според които изменението на ОУП изисква подробна екологична оценка, каквато не е извършена. Без конкретна обосновка РИОСВ Пловдив декларира липса на очаквани трайни негативни въздействия върху защитени видове и територии, както и липса на кумулативно въздействие от други проекти.

Отмяната на решението да не се извършва Екологична оценка за ОУП е **безпрецедентно засега решение** на пловдивски съд. Това е звучен шамар за общината и РИОСВ-Пловдив след всички увъртания и криене на документи за многобройните им нарушения и незаконни действия и частична победа за природозащитниците и активни граждани, ангажирани с тази кауза.

Частична, защото остават решенията на още две дела по същия казус. Каквото и да стане от тук нататък, Община Пловдив е доста по-затруднена да брани позицията си за изграждането на втори гребен канал.

Освен **съдебните и институционални битки** гражданите на Пловдив провеждат **множество акции, информационни кампании** за казуса „Дублиращ гребен канал“, събират подписка (над 3000 подписа на хартия са внесени на 27 август на общинска сесия) , издават брошура и организират множество неформални срещи и обсъждания, на които гражданите на Пловдив могат да се запознаят с проблема и да изкажат позиция. Ето и кратко описание на някои от активистите дейности на хората от град Пловдив по казуса.

Строежът на зоологическата градина в парк „Отдых и култура“ бива открит ритуално на 12 юни 2015 г. с нетипично за официална институция суеверие и водосвет и молитва срещу “зелените зли сили”, които според община Пловдив пречат на осъществяването на проекта.

На 29 юли 2015 г. активни граждани извършват проверка на място за законността на извършваните строителни дейности и констатираят че на терена липсва информационна табела, изсечени са над 200 дървета и са излети бетонни фундаменти. Едва след тази акция е поставена изискуемата по закон информационна табела, на която пише, че строежът е започнал в деня на акцията, а не, както снимков материал може да докаже, доста преди това. Строителство се извършва и извън загражденията, за което също е подаден сигнал и до полицията освен множеството сигнали до РДНСК. Коалиция „За да отане природата“ също изпраща сигнал до Министерство на регионалното развитие и благоустройството в подкрепа действията на гражданската група.

Сеч

Снимки: 29 щли 2015, проверка на терен на започналото строителство. Без изрядни документи и в информационно затъмнение.

Седмица по-късно, на 3 август 2015 г., гражданите протестират пред регионалната строителната инспекция с настояване да получат писмен отговор. Чак след още една гражданска акция две седмици по-късно, на 17 август 2015 г. дирекцията най-накрая

предостави писмен отговор на активните граждани от Пловдив, в който се твърди, че всички дейности са законосъобразни. Становището на строителната инспекция е напълно формално и съдържа единствено списък на представените от общината и строителния надзор документи, без да е налице отговор на поставените от природозащитниците въпроси за законността на строителството.

На 28 ноември гражданите провеждат информационна акция с цел да предупредят хората какво предстои да се случи и каква съдба грози най-големия парк в Пловдив.

Борбата им все още не е приключила, напротив може да се каже че тепърва предстои.

Планирано инвестиционно предложение „Изграждане на голф игрище „Момчил голф“ край Балчик

В началото на 2015г. местни хора от Балчик разбират, че на територията на едноименната Natura 2000 защитена зона се планира мащабно голф игрище (на 1500 декара) с прилежащи хотелски комплекси и инфраструктура и се обръщат към Коалиция „За да остане природата“ за експертна помощ и подкрепа.

Планирано е „Момчил голф и голф игрище“ да се изгради върху редки степи, в които се срещат голям брой видове мигриращи и гнездящи птици, включително и силно застрашени видове като вечерната ветрушка и степния блатар, както и други видове като шипобедрена костенурка, пъстър смок и два вида пор. Самите степи са приоритено за опазване местообитание в Европейския съюз, вече безвъзвратно унищожени в съседните защитени зони – „Комплекс Калиакра“ и „Белите скали“, поради изграждането на други две голф игрища – „Тракийски скали“ и „Блексирама“. Проблемът при изграждането на голф игрища се състои в това, че естествените местообитания се заличават напълно и се подменят с изкуствено засадени тревни смеси. Освен, че напълно подменят местните видове, тези смеси се нуждаят от обилно поливане и се третират с химикали. С допълнение, построяват се сгради и пътища, създават се водни площи. По този начин се възпрепятства естествено придвижване на редките и защитени видове, обитаващи подобни открити пространства.

Снимки: преди и след започване троитерлството на голф игрище :Тракийски скали“

Поради унищожаване на степни местообитания в защитени зони „Комплекс Калиакра“ и „Белите скали“, включително поради изграждане на въпросните голф игрища, срещу България има заведено съдебно дело С-141/14 в Европейския съд и има опасност страната ни да плати големи финансови глоби заради неспазване на европейското природозащитно законодателство.

България има и отворено досие в Бернската конвенция заради намерението в защитена зона „Балчик“ да бъдат изградени ветрогенератори. Инвеститорът е напълно наясно, че Бернската конвенция и Европейската комисия считат това за незаконосъобразно заради влошаване на местообитанията на птиците. С намерението за изграждане на голф комплекс и вилно селище върху степни местообитания инвеститорът и община Балчик съзнателно поставят страната ни в нова неизгодна ситуация и риск от допълнителни финансови загуби поради неспазване на европейското природозащитно законодателство.

Хронология на развитието на казуса в рамките на проект „Участие за природа“.

В първите дни на януари 2015 община Балчик публикува съобщение за инвестиционно предложение на "Тесса Уинд Голф Клуб" и "Сий Уинд Голф Клуб" за изграждането на огромен хотелски комплекс с винарна и голф игрище, разположен на платото над Балчик.

Случаят стартира с анализ и публикуване на [подробна информация за природозащитната стойност](#) на мястото и проверка за наличие на нужната документация за реализиране на инвестиционното намерение.

БДЗП изготвят [становище до инвеститора, РИОСВ и МОСВ относно задание за обхват на доклад по ОВОС на инвестиционното предложение предложение Момчил голф](#). Местните хора, съвместно с експерти от коалицията и с помощта на координатор граждански действия по проекта „Участие за природа“, разписват мотивирано възражение, което е подкрепено от над 100 домакинства и собственици на земи в засегнатия район и го внасят в обявените срокове в общината. **Стартират и събирането на подписка** за спиране на проекта за голф

игрище. Неправителствените организации от Коалицията също разписват и внасят до отговорните институции научно обосновано **становище** относно незаконосъобразността и вредните последствия от реализирането на подобен проект.

Месец Април- местни граждани сигнализират за влезли в степите булдозери и хора с предпазни костюми, които пръскат растителността с неизвестна субстанция (най-вероятно хербицид). Местната гражданска незабавно подават сигнал до отговорните институции и изпращат експерт биолог на място да проучи дали има нанесени вреди върху степните съобщества. За съжаление, взетите проби от места с изгорела тревна покривка не можаха да бъдат изследвани.

През пролетно летните месеци тече кореспонденция между държавните институции (МОСВ, РИОСВ), организацияте от коалицията ангажирани със случая и местните граждани относно обхвата на заданието по ОВОС.

Междувременно по проект „Участие за природа“ стартира проучване на птиците и местообитанията в района и тяхното картиране от експерт орнитолог и фитоценолог с цел

създаване на научно обосновано предложение за създаване на защитена зона по директивата за хабитатите от европейската мрежа Natura2000. [Предложението](#) е завършено в края на проекта и предстои неговото официално внасяне в Министерството на околната среда и водите.

Опазване на горите над кв. Аспарухово, Варна

Активни граждани от град Варна вече години се борят за опазване на горите над квартал Аспарухово. След трагичните наводнения през юни 2014г., които варненци свързват с незаконната сеч и строителство, опазването на горите над квартала се превръща във важна кауза за хората. През 2015 гражданска група организира два протеста и събира подписка от 2000 души. Те успяват да убедят община Варна и Държавно горско стопанство Варна временно да не предвиждат сечи в района до приемане на новия 10 годишен лесоустройствен план през 2017 г. Междувременно активните граждани от района са сформирали [граждански патрули](#) и информационна кампания за следене за незаконните сечи в района и подаване на сигнали към институциите. В последните година и половина са регистрирани над 50 нарушения на забраната.

Представители на групата се свързаха с екипа на проекта по време на участието ни на „Узана поляна фест“ с молба за подкрепа от горски експерт за оценка състоянието на горите и подкрепа при изработване на лесоустройствен план, в който да бъдат заложени ограничения за сечта в района като важна рекреационна зона и зона, предпазваща от наводнения.

Експерт горски заедно с координатор от ЕС „За Земята“ извършиха посещение на терен, оглед и картиране на видове, внесоха официално становище към горското стопанство. Работата по изготвяне на лесоустройствения план продължава. Така се пази гора: с постоянна гражданска ангажираност, мониторинг на работата на институциите и любов към природата.

Снимка: среща за обсъждане на новия лесоустройствен проект, граждани и експерти

Активните граждани от групата за защита на горите над Аспарухово организираха в началото на 2016 **почистване на района**, който се опитват да опазят, обходиха около 15 км горски пътища и пътеки и събраха над 250 кг дребни битови отпадъци. На 7-ми април в община Варна и в ТП ДГС Варна официално бе внесена информация за 3 нерегламентирани сметища и 3 замърсени района между кв. "Аспарухово" и с.о. "Боровец север".

Снимка: събран боклук след почистване на гората

Гражданите се включиха и в [залесяване на млади дъбови фиданки](#) в горите на 2 км югозападно от варненския квартал "Аспарухово", до така наречената Темелкова чешма. Залесяването бе организирано съвместно с териториално поделение Държавно горско стопанство Варна(ТП ДГС Варна).

Според варненци основните причини за наводнението са именно масовата незаконна сеч и незаконните къщи, построени в дерета и водосборните зони на квартала. Тезата им бе потвърдена от Камарата на архитектите в България (КАБ), Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП) и Съюза на архитектите в България (САБ), които с декларация заявиха, че трагичните последици от пороя е можело да бъдат избегнати, ако отводнителните канали за водата не са били блокирани с остатъците от незаконната сеч. В доклад на общински съветници от Варна, които са работили за изясняване на причините довели до трагедията, заявяват, че сечта в района има връзка със случилото се.

Доброволческа акция „Рилска мисия“

8 август – 6 септември 2015 г.

Цел на акцията. През последните години броят на туристите в района на Седемте Рилски езера се увеличава, вероятно в следствие на улеснения достъп. През 2008 г. лифт Паничище – Седемте Рилски езера е пуснат в експлоатация без задължителната оценка за въздействието върху околната среда. Потенциални проблеми, които могат да възникнат в следствие от увеличаване човешки натиск в района на езерата са напр. ерозия, заблатяване на езерата, значително нарастване на органичните отпадъци, ерозия и утъпкване, замърсяване с битови отпадъци, прогонване и безпокойство на диви животни и т.н. Въпреки наличието на отделни наблюдения за тези въздействия, до реализирането на акцията „Рилска мисия“ няма изградена методика за мониторинг на туристопотока, която да отчита поведението на туристите и да насочва към правилно управление на района.

Ето защо, Българска фондация Биоразнообразие, съвместно с проект „Прозрачни планини“, Граждани за Рила и дирекцията на национален парк Рила, предприехме доброволческа акция „Рилска мисия“. Събраната по време на акцията информация е първата малка стъпка за насърчаване на институциите да предприемат регулярни и последователни действия за мониторинг и управление на туристопотока.

Кой се включи?

Брой записали се доброволци за участие: 84 души

Брой участвали в дните на провеждане на акцията: 52 души

Дни на провеждане на акцията: 8-9 август, 10-12 август, 15-16 август, 19 август, 22-23 август, 29-30 август, 5-6 септември.

Бележка: Съобразно броя на ангажираните доброволци се фокусирахме се върху уикендите и най-натоварения сезон за посещения на рилските езера (август). Това означава, че данните от мониторинга на туристопотока не са изчерпателни. Все пак те могат да послужат за отправна точка за бъдещо планиране на управлението на тази част от националния парк.

Брой записали се доброволци за участие: 84 души

Брой участвали в дните на провеждане на акцията: 52 души

Какво правихме?

Мониторинг на туристопотока. Пилотният мониторинг на антропогенното натоварване в циркуса на Седемте рилски езера включва:

1) Изчерпателно преброяване на всички посетители, пристигащи в района на Седемте рилски езера:

- ✓ с лифта от х. Пионерска
- ✓ пеша от хижа Пионерска (това включва и хората, пристигащи с високопроходими МПС-та (джипове) до границата на Национален парк „Рила“)
- ✓ пеша от х. Скакавица.

2). Преброяване на посетителите, палатките, евентуално МПС и животни, намиращи се в района на всяко от седемте езера на всеки два часа (моментна снимка)

3) Провеждане на анкети с посетители.

Подкрепа на парковата охрана. В дните, когато имаше достатъчен човешки ресурс, 1 или 2-ма доброволци помагаша на обходната двойка дежурни рейнджъри. Служителите на парка обикалят циркуса на Седемте рилски езера и съблюдават за спазване на правилата за поведение в Националния парк. Доброволците се включваха в тези обиколки, като научиха

повече за трудностите и предизвикателствата пред служителите, отговарящи за охрана на най-големия ни национален парк. Всички доброволци, които се включиха в преброяването съблюдаваха за спазване на правилата в района и съобщаваха на дежурните рейнджъри за евентуални нарушения.

Резултатите:

Целият доклад и използваната методика може да намерите на [ТОЗИ ЛИНК](#). А по-надолу сме представили някои от основните акценти от преброяването и съответните графики.

Посетителите в района са предимно за един ден като х. Рилски езера е основна входна точка, лифтът – основно средство за пристигане в района. Посетителите се отправят към езерата по Билната пътека (от х. Рилски езера директно към ез. Бъбрека). Езеро Бъбрека, езеро Сълзата и езеро Окото са най-натоварени от човешко присъствие, (ако не се броят членовете на Бялото братство).

Брой посетители, навлезли в района на Седемте рилски езера по входни точки и начин на пристигане – средно на ден за всички дни на наблюдението.

Входна точка х. Рилски езера	С лифта	1491
	Пеша от х. Пионерска	323
	Пеша от х. Скакавица	7
Входна точка Раздела	Пеша от х. Иван Вазов	33
	Пеша от Мальовица	20
Пеша от х. Скакавица директно на билната пътека и до ез. Бъбрека		41

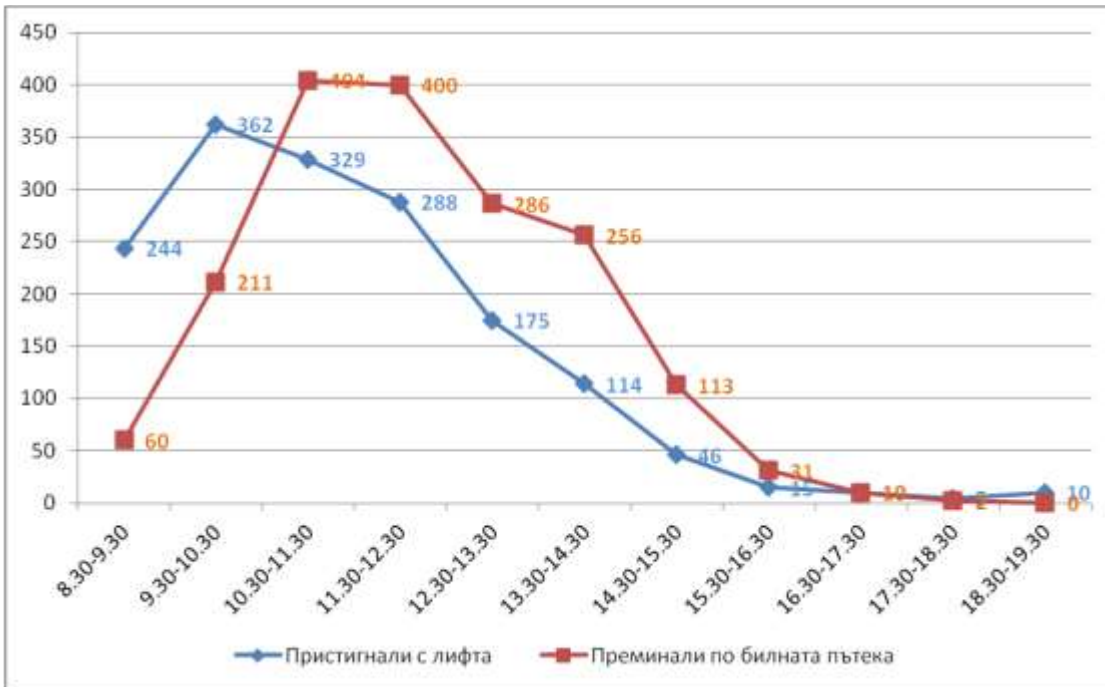
Хижа Рилски езера – основна входна точка към Седемте рилски езера

А ето и какво показват данните по дати:

Общо лица, навлезли в района на езерата откъм х. Рилски езера (с лифта, пеша от х. Пионерска, пеша от х. Скакавица по двете възможни пътеки), по дати на наблюдение									
Дата	Ден	От лифта	Пеша от х. Пионерска	Пеша от х. Скакавица	Общо	От тях: екипирани за преход/нощувка - брой	От тях: екипирани за преход/нощувка - дял	Пеша от х.Скакавица до Било	Общ брой преброе ни лица за деня
8.8.	Събота		2739		2739	52	1,9%	58	2797
9.8.	Неделя		1940		1940	2	0,1%		1940
10.8.	Понедел.	166	346		512	20	3,9%		512
12.8.	Сряда	636	273		909	40	4,4%		909
15.8.	Събота	1651	565	18	2234	89	4,0%	13	2247
16.8.	Неделя	1629	229	16	1874	113	6,0%	3	1877
19.8.	Сряда	1284	248	24	1556	41	2,6%	63	1619
22.8.	Събота	694	18	9	721	41	5,7%	230	951
23.8.	Неделя	1312	214	4	1530	15	1,0%		1530
29.8.	Събота	2360	812		3172			8	3180
30.8.	Неделя	1497	751	3	2251	49	2,2%		2251
5.9.5	Събота	2343	945		3288	148	4,5%	19	3307
6.9.	Неделя	963	99	4	1066	1	0,1%	50	1116
Общо за всички дни на наблюдение					23792				24236
Средно на ден за дните на наблюдение:		1321 (10.8-6.9)	431 (10.8-6.9)	11 (10.8-6.9)	1821	51	3	56	1864

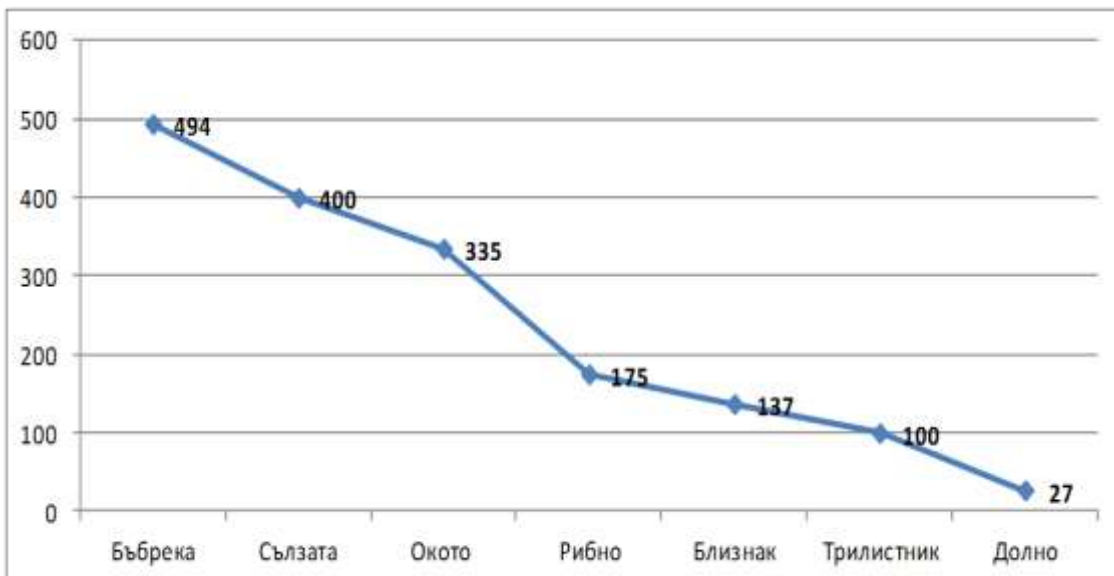
Мнозинството от посетителите, навлезли от входна точка х. Рилски езера, се отправят по билната пътека към ез. Бъбрека, Окоето и Сълзата (вж. графиката по-долу).

Пристигнали с лифта – преминали през билната пътека (по часови интервали)

Натовареност по езера

Среднодневен брой посетители по езера, при изключване от наблюдението на членовете на Бялото братство (различавани са по белите дрехи)

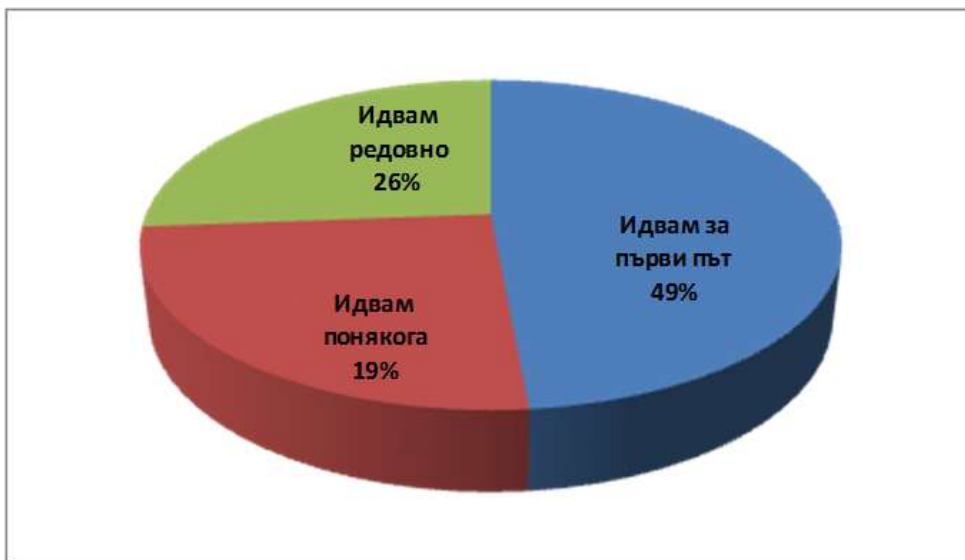
Резултати от интервюта с посетителите

В рамките на Рилската мисия бяха направени 206 кратки интервюта с посетители на Езерата. Използван е методът на отзовалите се и данните няма представителен характер.

В анкетите присъстват лица с различно местоживееене, като преобладават посетителите от София – 36,9% от всички анкетирани. Анкетирани са и чужденци (9,5%).

София	36,9 %
Друг областен град	32,1 %
Друго населено място в страната, различно от областен град	21,5 %
Чужбина	9,5 %

Мнозинството от анкетираните – 81%, идват целенасочено на посещение на Рилските езера, като за почти половината от всички анкетирани това е първо посещение в района.

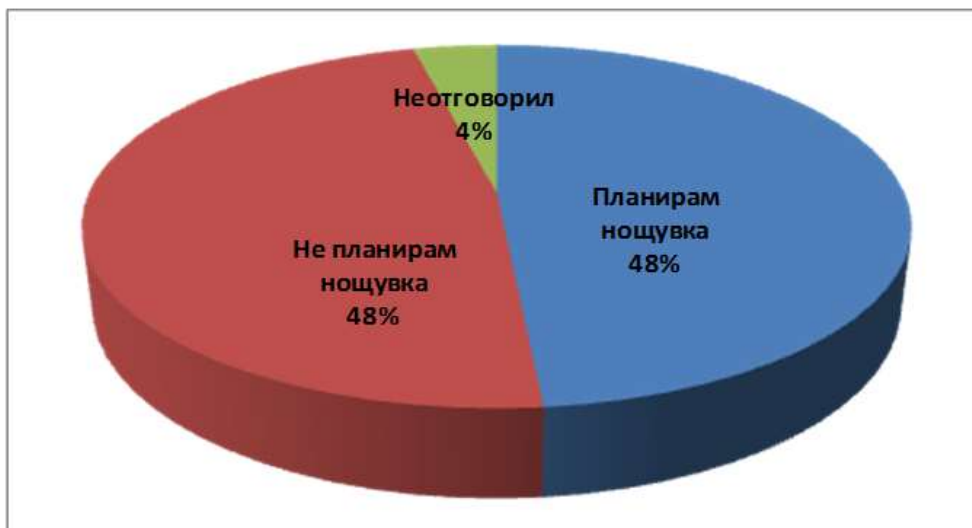

Лифтът е основно средство за достигане до района на Седемте рилски езера – 63,1% от всички анкетирани са използвали лифта (46,6% лифт и пеша и 17,5% само с лифт). Това средство е предпочитано в еднаква степен както от посещаващите района за първи път, така и от посетителите, които са били на езерата и преди.

Начин на пристигане	Всички анкетиранни	Посещаващ и района за първи път
Лифт и пеша	45,6 %	47,0 %
Само пеша	22,3 %	21,0 %
Само с лифт	17,5 %	20,0 %
МПС и пеша	13,1 %	10,0 %
Неотговорил	1,0 %	1,0 %
Само с МПС	0,5 %	1,0 %

Сред анкетираните посетители тези, които планират нощувка някъде в района и тези, които не планират такава, са почти поравно.

Средната продължителност на престой сред всички планиращи нощувка е 2 нощувки. Лицата, които не планират нощувка, посочват, че ще останат в района на езерата средно 7 часа.

Общите впечатления, които анкетираните посетители споделят, са систематизирани в таблицата по-долу в три категории – удовлетвореност, неудовлетвореност и препоръки.

Няма значителни различия в поводите за удовлетвореност и неудовлетвореност при посетителите, които нощуват в района на езерата или в близост до него (в планината Рила), и чисто едnodневните посетители. **Най-честия повод за удовлетворение е задоволство е**

красотата и уникалността на природата в района – съответно за 1/5 от посетителите с нощувка и 1/3 без.

Най-често посочваната причина за неудовлетвореност е прекалено големият туристически поток и комерсиализация.

Сред основните препоръки се открояват повече различия между посетителите с нощувка и тези без, като при последните се очертава една малко по-изразена клиентска нагласа – да се осигурят по-добри условия за туристите (14,5% при посетителите без нощувка срещу 1,7 при тези със, по-изразени очаквания за кошчета за боклук, респективно недостатъчно осъзнаване на необходимостта отпадъците да бъдат изнасяни от района, а не оставяни вътре в него, дори в кошчета, желани за ПОС терминал и др. под.). Наред с това са формулирани интересни идеи от самите посетители като въвеждане на предварителни резервации за посещение на Седемте рилски езера.

Да спасим „Карадере“

Кара дере е едно от последните незастроени места по Черноморието. Независимо че е част от мрежата на Натура 2000, от 2004 година има последователни действия за застрояването му и са издадени множество документи в нарушение на редица закони, което дава зелена светлина на инвеститорите за изграждане на ваканционни комплекси. Гражданска група „Да спасим Карадере“ е работи за дългосрочно опазване на местността от застрояване, за доказване на закононарушенията и за намиране на балансирано решение за природосуобразно къмпингуване в района.

В рамките на проект „Участие за приурода“ и получена награда в едноименния конкурс, гражданската група извършва следните дейности:

В помощ на отговорното къмпингуване и опазване на местността Карадере през летния сезон. Това е пример за гражданско действие, което поема в свои ръце дейност, в интерес на община Бяла, която обаче не прави постъпления в посока намиране на решение за интереса на хората да къмпингуват в региона. Като част от дейността, групата създава **правила за отговорно къмпингуване**. [Поставени са 10 бр ламираните табели размер А3](#), чрез които гражданската група "Да спасим Карадере" описва правилата за отговорно къмпингуване, например: разпъване на палатка с оглед опазването на дюните на Карадере, палене на огън съгласно противопожарните правила и законодателството за горите, достъп до Карадере, избор на място за къмпинг и важноста да уважаваш нуждата от спокойствие на другите хора.

Снимка: места, на които са изградени временни компостни тоалетни. **Изграждане на тоалетни в района на Кара дере** за ползване по време на летния сезон. Изградени 10 броя тоалетни по проста екологична технология: изкопани дупки в земята с умерен размер, безопасен за деца; борови дъски за степенки, импрегнирани с блажна боя; параванчета от БОЛ. чували от кафе и колове, намерени из гората и по плажа. Изграждането, организирано и осъществено от Сдружение „Идеи за промяна“.

Снимка: Правила за отговорно къмпингуване на Карадере

[Кампания „Пази дюните“](#). Информационни табели за означаване на дюните, тяхната важност и правила за опазване. Поставени са общо 20 бр. ламинирани информационни табели с размер А4.

Карадере учи да се спазва закон.

Групата проследява и води серия съдебни дела:

ДЕЛО НОМЕР И СТРАНИ	ПРЕДМЕТ	РЕЗУЛТАТ
5477/2014 г. Софийски административен съд ЗДОИ Люба Батембергска/Министерство на икономиката	Частичен отказ от достъп до информация за инвестиционния проект на Мадара Юръп	
Дело № 2271/2014 г. Бургаски административен съд – Макси срещу РИОСВ-Бургас. Страни по делото и Биоразнообразие, Асоциация на парковете	Макси обжалва решението на РИОСВ Бургас да отмени постановеното решение, че инвестиционния проект за	По време на делото Българска фондация Биоразнообразие и Българско дружество за защита на птиците бяха конституирани като заинтересовани страни. Двете организации подадоха жалби срещу решение № БС-78/2014 г. на РИОСВ Бургас и вследствие на подадените аргументи РИОСВ-Бургас отменя своето

	изграждане къмпинг не подлежи на ОВОС.	решение № БС-78/2014 г. , с което се дава зелена светлина на проекта и връща проекта на етап „уведомяване на компетентния орган по околна среда и засегнатото население“ (решение 110/15.10.2014).
Дело № 4406/2015 г. Върховен административен съд, Макси срещу РИОСВ – втора инстанция. Биоразнообразие и асоциацията не са заинтересовани страни	Макси обжалва решението на Административен съд – Бургас по дело 2271/2014 г.. иска (РИОСВ) Бургас да отмени решението си, че инвестиционния проект за изграждане къмпинг подлежи на оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС).	19.10.2015. Отхвърлена жалбата на инвеститора „Макси I“ срещу решение на Административния съд в Бургас от 2014 г.
Дело 494/2015 г., Бургаски административен съд срещу издадените разрешителни за строеж от РИОСВ Бургас . Страни по делото – РИОСВ, „БСПФ ПРОДЖЕКТ 1“ ЕАД,, / Блулинк и Добромир Добринов, представлявани от адв. Кашъмов	Разрешителни за строеж на огради (единствените валидни в момента) са незаконосъобразни	26.10.2015 – представителство по дело . Отлага се решението.
Дело No 3761/2014, XVI състав. Прокурор Стилиян Иванов. Страни – община Бяла, Макси, Мадара, ЦСКА, Български пропърти инвестмънт тръст/ Окръжна прокуратура Варна	Окръжна прокуратура Варна, сезирана от МОСВ твърди, че ПУП-Бяла Север е незаконосъобразен, тъй като няма ЕО	Върховният административен съд (ВАС) спря строителството на Карадере. От съдебно решение, публикувано днес на сайта на съда, става ясно, че е отхвърлена жалбата на инвеститора „Макси I“ срещу решение на Административния съд в Бургас от 2014 г.

<p>Дело 1951/2015 г. административен съд Варна срещу наредбата на общината и глобите за диво къмпингуване. Страни Виктор Хари/Община Бяла</p>	<p>срещу чл. 64а от Наредба №1 за опазване на обществения ред, поддържане чистотата и безопасността на територията на Община Бяла</p>	<p>Делото е заведено и представлявано с помощта на доброволци по проекта и Наредбата на общината е отменена. Част от аргументацията се основава на това, че приетата промяна противоречи на Конституцията. Чл. 64а ограничава свободата на придвижване на гражданите (чл. 35, ал. 1), не способства за насърчаване развитието на спорта и туризма (чл. 52, ал. 3) и допуска управление на изключителна държавна собственост (каквато е плажната ивица) не в изключителен обществен интерес (чл. 18, ал. 6). Изхождайки от последното, прокурорът по делото навежда допълнителни аргументи в подкрепа на жалбата, като съобразява, че управлението на изключителната държавна собственост е в компетенциите на Областния управител, а не на Общинския съвет.</p>
---	---	---

Попадени са серия заявления за достъп до информация, заради което групата печели наградата . През периода на проекта, чрез ЗДОИ, е предоставено копие от ТУП на Община Бяла, 1997 г.

Наградата се присъжда от Програма достъп до информация всяка година по случая Международния ден на правото да знам. Инициативата е наградена за използване на процедурата по Заявление за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и публичните регистри за осветляването на детайли по планираното застрояване на територията на Кара дере, както и за установяване на законови нарушения. Използват получената по ЗДОИ информация в кампанията си и в делата, заведени относно законността на проекта. През лятото на 2015 г. използват ЗДОИ за разкриване на дейността на властите по повод проверките за нелегално къмпингуване. Групата използва интернет за

съвместно планиране и координиране на действия, в т.ч. формулиране и подаване на заявления за достъп до информация.

Протестни действия и информационна кампания относно изменения в ЗУЧК – определяне на плажове за природосъобразен туризъм, чрез забрана на концесии и спорна забрана на къмпингуването.

Правила, а не забрана за къмпингуването.

Гражданската група участва в работни срещи с Министерство на регионалното развитие и благоустройството и с депутати, вносител на предложения за промени в Закона за устройството на черноморското крайбрежие (ЗУЧК). Благодарение на усилията на групата се въвеждат в ЗУЧК т.нар. „плажове за природосъобразен туризъм“, които желаят да опазят последните незастроени плажове по българското черноморие. Тъй като в текстовете на закона не се предвижда обаче изрична забрана за затрояване на териториите зад плажовете, а в същото време се налага забрана за къмпингуване по цялото черноморие, групата просължава работата си.

Те изработват, съвместно с експертите от Коалицията „За да остане природа“, експерти – застъпничеството по проекта и граждански групи „Да спасим Иркали“ и „Да запазим Корал“ [законодателни предложения за промени в ЗУЧК](#). Предложенията са озаглавени: "Реални действия за защита на Черноморието от презастрояване или как да не превърнем "природосъобразните плажове" в Слънчев бряг" и бяха представени и на [пресконференция](#), финансирана по проект "Участие за природа".

Групата участва във всички протести срещу забраната за къмпингуване с послание „правила, а не забрана за къмпингуването“. Участват в серия интервюта с медии.

В допълнение, участват в работната група към Министерството на туризма, където се разработва новия закон за туризма и се дискутира регламентирането на къмпингуването.

Снимки: Заявяване на гражданска позиция пред Парламента по време на гласуване на измененията в ЗУЧК.

Междувременно е сезирана Европейската комисия относно съществуващата практика за изготвяне на устройствено планиране без екологична оценка, какъвто е случая със създаването на Зона за отдих „Бяла север“ (обхваща Карадере), новия Общ устройствен план на Царево и др. Проблемът е представен по време на среща с Европейската комисия на 14.01.2015 и на 22.03.2016. Изготвен е подробен [анализ и позиция](#) относно извършените серия от действия, които сега услесняват строителството в местността.

Работата по законодателните промени, голяма част от съдебните дела и кореспонденцията с институциите продължават.